

Meriliikenteen jätevesien purkaminen Itämereen on lopetettava

Itämeri on maailman liikennöidyimpiä merialueita, ja se on vuosikymmenten ajan toiminut laivaliikenteen kaatopaikkana. Velvoittamalla laivat purkamaan jätevedet satamiin voidaan yksinkertaisin keinoin parantaa Itämeren tilaa ja hillitä sen rehevöitymistä.

Itämeren rehevöityminen johtaa vesien samenessen, haitallisten sinilevien lisääntymiseen ja merenpohjan happikatoon. Kuva: Pasi Relanto

SUOSITUKSET:

Jätevesien purkukielto on asetettava koko Itämeren alueelle.

No Special Fee -järjestelmä on kehitettävä ja tietoa siitä lisättävä.

Laitteistojen toimivuudesta on huolehdittava ja valvontaa tehostettava.

Jätevesien bakteeripitoisuudet ovat hälyttäviä. Vain sataan millilitraan mahtuu jopa 69 miljoonaa ulosteperäistä bakteeria (pmy).

Itämeren alueella seilaa päivittäin jopa 2000 rahtialusta, joiden jätevedet puretaan usein mereen – täysin laillisesti. Mustat ja harmaat vedet, eli käymäläjätevedet sekä tiski- ja pyykkivedet, sisältävät runsaasti haitallisia aineita. Matalana ja vähäsuolaisena murtovesialtana Itämeri on erityisen herkkä jätevesien aiheuttamalle kuormitukselle, joka pahentaa huonokuntoisen meren rehevöitymistä ja uhkaa sen ekosysteemejä.

BSAG:n ja Traficomien tekemän selvityksen mukaan jätevesiä puretaan Itämeren satamiin maksuttomuudesta huolimatta todella vähän suhteessa liikennemääriin. Selvityksessä todettiin myös, että mereen puretut jätevedet sisältävät runsaasti suolisetoperäisiä bakteereita ja kiintoaineita, ja niiden ravinnepitoisuudet ovat korkeita. Lisäksi alusten jäteveden käsittelylaitteistoista löydettiin vakavia puutteita.

Suomi kielsi kokonaan jätevesien purkamisen sen aluevesillä ensimmäisenä Itämeren valtione. Toivottujen vaikutusten aikaansaamiseksi kiellon tulisi kuitenkin kattaa koko Itämeren alue. Purkukiellon lisäksi on tärkeää huolehtia laitteistojen ja valvonnan toimivuudesta. Vain siten voidaan varmistaa, että jätevedet todella päätyvät meren sijaan maihin ja parhaimmillaan kiertotalouden hyödynnettäväksi.

1. Asetetaan Suomen mallin mukainen jätevesien purkukielto koko Itämeren alueelle.

2. Laajennetaan No Special Fee -järjestelmä kattamaan myös harmaat vedet. No Special Fee on maksujärjestelmä, jossa aluksen tavanomaisesta toiminnasta peräisin olevien jätteiden vastaanotto-, käsittely- ja loppusijoituskustannukset veloitetaan alukselta riippumatta siitä, toimitetaanko jätteitä vai ei.

3. Varmistetaan No Special Fee- järjestelmän käyttöönotto sekä kattava tiedotus koko Itämeren alueella.

4. Otetaan käyttöön jäteveden käsittelyjärjestelmien katsastus määräaikaistarkastusten yhteydessä. Toteutus edellyttää, että aluksille määrätään näytteenottovelvollisuus katsastusta edeltävälle seurantajaksolle ja osoitetaan viranomainen huolehtimaan seurannasta.

BSAG:n Ship Waste Actionissa alusten jätteitä on onnistuneesti ohjattu Itämeren sijasta satamiin ja hyötykäyttöön useiden vuosien ajan. Kuva: Jyrki Saarni

**Tutustu jätevesi-
selvitykseen**

<https://www.bsag.fi/ajankohtaista/selvitys-tukee-kansallisia-paastokieltoja/>

**Lisätietoja Ship
Waste Actionista**

<https://www.bsag.fi/meriliikenne/ship-waste-action/>